

In de vorige afleveringen van deze studie hebben we vooral naar de theorie gekeken van het leven in de gemeente. In deze aflevering kijken we specifiek naar bepaalde voorbeelden die we in de Schrift tegenkomen, de praktijkvoorbeelden. Het uitgangspunt is dat ieder lid van een gemeente belangrijk is en bijdraagt aan de groei van het geheel. Het is gemakkelijk om het leven in een gemeente te zien als het gaan naar een muziekkuitvoering of theatervoorstelling. Er is dan wel wat participatie tijdens de voorstelling, maar weinig meer. Er is zeker geen verantwoordelijkheid. Wat de Schrift echter verwacht, is beter te vergelijken met een tandwiel in een uurwerk. Het is er niet voor niets, en heeft een functie. Zonder dat tandwiel staat het uurwerk stil.

Lees Efeziërs 4:11-16, en dan vooral vers 16.

De verdeling van de gaven van de geest

Het eerste voorbeeld is de verdeling van de gaven van de Geest. In de eerste hoofdstukken van Handelingen zijn Petrus en Johannes de voornaamste woordvoerders. Maar bij het uitstorten van de Geest op de Pinksterdag leest het alsof een veel grotere groep aanwezig is en de Geest ontvangt. Lukas vermeldt dat er ongeveer 120 discipelen bijeen zijn en vervolgens schrijft hij:

Toen de dag van het Pinksterfeest aanbrak waren ze allen bij elkaar ... Er verschenen aan hen een soort vlammen, die zich als vuurtongen verspreidden en zich op ieder van hen neerzetten, en allen werden vervuld van de heilige Geest ... Wat hier nu gebeurt, is aangekondigd door de profeet Joël: 'Aan het einde der tijden, zegt God, zal Ik Mijn Geest uitgieten over al wat leeft. Dan zullen jullie zonen en dochters profeteren, jongeren zullen visioenen zien en oude mensen dromen dromen' (Hand 2:1,3,4,16,17).

De Geest werd niet aan een heersende elite gegeven, of alleen aan de apostelen, maar aan allen. Toen het Evangelie vervolgens ook aan niet-Joden werd gepredikt, ontvingen ook zij een deel van de gaven van de Geest, zoals we regelmatig in Handelingen en soms ook in de brieven zien. Het effect hiervan is drievoudig:

- Alle leden zouden zich binnen de gemeente betrokken voelen als een belangrijk lid.
- Elk lid zou willen dat iedereen meedeed, zodat iedereen baat zou hebben bij de gaven van anderen.
- De gemeente zou pas optimaal functioneren wanneer alle leden voor 100% meewerkten. De gaven vulden elkaar aan.

Vraag 1: Lees 1 nu eerst Korintiërs 12:4-11. Wat zeggen deze verzen over het verdelen van de gaven van de Geest?

Wat ook opvalt, is de reden die Paulus opgeeft voor het ontvangen van deze gaven, namelijk "In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, ten bate van de gemeente" (vs. 7). De Geest is aan iedereen geschonken, in ieder is de Geest zichtbaar. Dat is niet gedaan om iemand belangrijk te maken, maar om juist anderen daarmee te helpen, om de gemeente op te bouwen, om elkaar te versterken. Daarom zijn de gaven ook niet voor iedereen gelijk. Paulus geeft ook aan te betreuren dat zij deze gaven alleen maar zien om belangrijk te lijken. Hij wil hen vooral de liefde voor elkaar aanleren. Verderop in de brief geeft Paulus meer richtlijnen hoe om te gaan met deze gaven. Hij geeft bijvoorbeeld de instructie dat de een in tongen kan spreken, maar er dan een ander bij moet zijn die het kan uitleggen. En anders moet de eerste zwijgen.

De gaven van de Geest, zoals het opleggen van handen en het spreken in tongen, lijken opgehouden te zijn met het wegvallen van de apostelen die de Geest door konden geven. Ook is de noodzaak van deze gaven afgenomen, omdat er inmiddels veel op schrift is vastgelegd. Maar ook in onze tijd hebben gemeentelieden verschillende gaven, en vullen zij elkaar aan. Ook dit zijn gaven van God.

- De een is bekwaam in het schrijven van studies over Gods Woord, of om een uiteenzetting daarover te geven
- Een ander is bekwaam in het luisteren naar problemen van individuen en het geven van steun in moeilijke situaties in het leven
- Een derde kan juist goed met de handen werken en praktische zaken regelen
- Een ander kan anderen goed aanmoedigen of enthousiasmeren om iets gezamenlijk op te pakken

Dit zijn slechts een paar voorbeelden van gaven van mensen die er ook in onze tijd zijn. Deze gaven zijn óók door God geschonken. En deze lijst is onbeperkt. Er zijn vele menselijke gaven die ingezet kunnen worden om de gemeente op te bouwen. Daarvoor heeft God iemand bepaalde kwaliteiten geschonken (vandaar het woord gave). Het is nooit een eigen verdienste.

De lessen van het menselijk lichaam

Het is geen toeval dat Paulus direct na de gelezen verzen uit 1 Korintiërs over het verdelen van de gaven van de Geest, overstapt op het voorbeeld van het menselijk lichaam. Het lichaam bestaat uit heel veel delen, maar juist de samenwerking tussen de delen zorgt dat het lichaam optimaal presteert.

Het maakt niet uit hoe uniek iemand zich voelt, elke gelovige maakt deel uit van een gemeenschap van gelovigen. Hij of zij kan daarin iets bijdragen.

Lees de stukjes die hieronder geciteerd worden in hun verband, met alle genoemde verzen.

Tegelijk bestaat een lichaam niet uit één deel, maar uit vele. Als de voet zou zeggen: 'Ik ben geen hand, dus ik hoor niet bij het lichaam', hoort hij er dan werkelijk niet bij? (vzn 13-16)

Een verscheidenheid aan individuele bijdragen is essentieel voor het goed functioneren van het geheel.

Als het hele lichaam oog zou zijn, waarmee zou het dan kunnen horen? ... Maar God heeft juist alle lichaamsdelen hun eigen plaats gegeven, precies zoals Hij dat wilde. Het is juist zo dat er een groot aantal delen is en dat die met elkaar één lichaam vormen. (vzn 17-20)

Niemand kan zeggen dat andere gelovigen onnodig zijn voor hem; elk lid is belangrijk:

Het oog kan niet tegen de hand zeggen: 'Ik heb je niet nodig'. (vzn 21,22)

Elk gelovige zou alle andere leden gelijk moeten behandelen, met dezelfde zorg:

God heeft ons lichaam zo samengesteld ... zodat het lichaam niet zijn samenhang verliest, maar alle delen elkaar met dezelfde zorg omringen. (vzn 23-25)

Als één lid een probleem heeft, zou dat de zorg van de hele gemeente moeten zijn:

Wanneer één lichaamsdeel pijn lijdt, lijden alle andere mee. (vs. 26)

Overigens heeft Paulus het in het laatste vers over alle vormen van lijden (zo geven de HSV en NBG'51 het ook weer), en niet alleen maar lichamelijke pijn.

De lessen van de stenen

Toen Salomo de tempel bouwde, gebruikte hij voor het fundament en de muren stenen die in de meeste vertalingen 'kostbaar' worden genoemd, "kostbare stenen" (zie bijvoorbeeld in de NBV21 1 Kon 5:31, dat is vers 17 in andere vertalingen). De NBV21 vertaalt deze "kostbare stenen" als natuurstenen, maar gehouwen stenen zouden in die tijd altijd natuursteen zijn, en in het Hebreeuws staat

er een woord dat 'zeldzaam' of 'kostbaar' betekent. Deze stenen waren soms erg groot, vier of vijf meter lang. Zij waren niet zozeer kostbaar omdat het gesteente erg zeldzaam was, maar vanwege de hoeveelheid werk die nodig was om ze gereed te maken voor gebruik.

Vraag 2: Lees Jesaja 28:16. Welk woord valt op bij de beschrijving van de steen?

De grote stenen die gebruikt werden om de tempel van Salomo te bouwen, werden precies passend gemaakt. Dat gebeurde niet ter plaatste, maar er werd bij de steengroeve voor gezorgd dat ze precies zouden passen wanneer ze geplaatst werden. Daarmee zijn ze een beeld van de gelovigen in de gemeente.

... gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, met Christus Jezus zelf als de hoeksteen. In Hem vormt het bouwwerk **één geheel** en groeit het uit tot een tempel die gewijd is aan de Heer, in wie ook u samen opgebouwd wordt tot een plaats waar God woont door Zijn Geest. (Efez 2:20-22)

De gemeente wordt vergeleken met een in aanbouw zijnde tempel. In dit beeld is de hoeksteen de Heer Jezus Christus, de fundamenten zijn de apostelen en profeten en de andere stenen zijn de overige gelovigen. Dat moge duidelijk zijn. Wat misschien niet zo opvalt, is de verwijzing naar de stenen van Salomo's tempel in de zinsnede "één geheel" of in andere vertalingen "goed ineensluitend". Het Griekse woord is *sunarmologeō*, en dat wordt maar op twee plaatsen in de Schrift gebruikt, beide in deze brief aan de Efeziërs.

Vraag 3: De andere keer dat het woord gebruikt wordt is in Efeziërs 4:16. Welk beeld wordt hier gebruikt? Kunt u, gezien de eerdere vertaling "één geheel" of "goed ineensluitend" raden welk woord in dit vers het Grieks woord weergeeft?

We lezen het volgende over de stenen in de tempel van Salomo:

Het huis nu werd, toen het gebouwd werd, met afgewerkte stenen gebouwd, zoals die waren aangevoerd, zodat geen hamers of bijlen of enig ander ijzeren gereedschap in het huis gehoord werden toen het gebouwd werd. (1 Kon 6:7)

Sommige van de stenen waren vier of vijf meter lang, en hadden een gewicht van duizenden kilo's. Gods aanwijzingen verboden het bijstellen van de stenen als ze eenmaal op het bouwterrein waren. En natuurlijk wilde niemand de stenen helemaal naar hun plaats slepen, om ze daarna te moeten verplaatsen omdat ze niet goed zaten. Er werd dus goed voor gezorgd dat elke steen op de eindbestemming perfect zou passen.

Gods instructies golden zowel voor stenen die volledig zichtbaar waren, als voor stenen die uiteindelijk door hout bedekt zouden worden, en dus nooit meer gezien zouden worden (1 Koningen 6:18). Er werd grote zorg aan besteed dat elke steen precies paste; elke steen was belangrijk voor de meesterontwerper.

De les voor ons is helder: die stenen stellen ons voor. In zijn eerste brief gebruikt Petrus dit beeld als hij schrijft:

Voeg u bij Hem, bij de levende steen die door de mensen werd afgekeurd maar door God werd uitgekozen om zijn kostbaarheid, en laat u ook zelf als levende stenen gebruiken voor de bouw van een geestelijke tempel. Vorm een heilige priesterschap om geestelijke offers te brengen die God, dankzij Jezus Christus, welgevallig zijn. (1 Pet 2:4,5)

In het volgende vers citeert Petrus het vers uit Jesaja van vraag 2. Net als de letterlijke stenen in de tempel van Salomo, worden ook de gelovigen met grote zorg als levende stenen gevormd zodat zij "goed ineensluiten" in Gods woonplaats, en "één geheel" vormen. Het vormen wordt gedaan tijdens het leven op aarde, door wisselende omstandigheden. Niet iedere steen zal gelijk in het oog springen, maar hij of zij is belangrijk voor de grote Bouwmeester, en is voor Hem kostbaar. Dit woord 'kostbaar' wordt ook gebruikt als het om edelstenen gaat, maar het woord wordt soms ook in figuurlijke zin gebruikt: "Hoe kostbaar is uw liefde, God!" (Ps 36:8) of "Kostbaar in de ogen van de HEER is het leven van Zijn getrouwen" (Ps 116:15).

De hoogteverschillen in Jeruzalem maakten het nodig, dat veel van deze "kostbare" stenen gebruikt moesten worden om een vlak plateau te maken waarop Salomo's gebouwencomplex gebouwd kon worden. Voor ons lijken de meeste van die stenen waarschijnlijk onbelangrijk, maar voor God waren ze 'kostbaar'. Op dezelfde wijze kan iemand zich een onbeduidend lid van het geestelijke gebouw (de gemeente) voelen. Hij of zij denkt dat zijn of haar werk onbelangrijk is, maar voor God is ook hij of zij 'kostbaar'.

Merk de grote inspanning op, die nodig was om die kostbare stenen klaar te maken voor hun bestemde plaats. Het zagen en vormen was waarschijnlijk een tijdrovend, moeizaam en soms pijnlijk proces, maar het werd door de bouwlieden met veel zorg uitgevoerd, want elke steen was kostbaar voor de grote bouwmeester. Elke steen werd gevormd om uiteindelijk naadloos in Gods tempel te passen. Wat een prachtig beeld van het leven van een gelovige. En juist het op maat maken is een doel van de gemeente.

De les van de tweede tempel

Een derde voorbeeld waar lessen uit gehaald kunnen worden over de gemeente, is wat we lezen over de herbouw van de tempel, zeventig jaar nadat die door de Babyloniërs werd verwoest. Dat de Schrift zoveel nadruk legt op deze herbouw, in zowel de meer historische boeken van Nehemia en Ezra als in profetische boeken zoals Haggai, komt omdat er lessen in staan die ook in andere tijden toepasbaar zijn.

Na behoorlijk wat tegenslag en weerstand werden de teruggekeerde ballingen door Haggai aangemoedigd de herbouw serieus aan te pakken.

'Dit zegt de HEER van de hemelse machten: Dit volk beweert dat de tijd nog niet gekomen is om de tempel van de HEER weer op te bouwen. Maar,' zo sprak de HEER bij monde van de profeet Haggai, 'is de tijd dan wel gekomen om zelf in mooi afgewerkte huizen te wonen? En dat terwijl Mijn huis nog een ruïne is!' (Hag 1:2-4)

Maar toen ze een tijdje bezig waren, en flink wat werk hadden verricht, kwam er weer een boodschap via de profeet:

Wie van jullie heeft deze tempel nog in zijn vroegere luister gezien? En hoe ziet hij er nu uit? Jullie denken zeker dat het niets meer kan worden! (Hag 2:4)

Was dit niet een beetje ontmoedigend? Niet als je het vanuit een Goddelijk perspectief bekijkt. Of een project veel luister brengt in de ogen van een mens is voor volledig irrelevant. Al was het bouwproject van deze tempel niet zo prachtig, God nam er genoeg mee. Hij begreep de beperkingen van het volk op dat moment. De boodschap was: wordt niet ontmoedigd, maar werk door.

Maar houd vol, Zerubbabel – spreekt de HEER – houd vol, Jozua, zoon van Josadak en hogepriester; jullie allen, bewoners van dit land, houd vol! – spreekt de HEER. Werk door, Ik ben bij jullie – spreekt de HEER van de hemelse machten. (Hag 2:4)

God begrijpt de beperkingen van mensen wat mogelijkheden en middelen betreft. Hij kent de lichamelijke moeilijkheden en ook de dagelijkse verantwoordelijkheden die we allen hebben. Wat Hij wil is dat de gelovige zich met hart en ziel op Zijn werk stort, om de handen te gebruiken om Hem te dienen, en dan zal Hij blij zijn met hen. Meer dan dat: Hij zal er ook door verheerlijkt worden, Zijn luister zal getoond worden. Dat is ook wat God eerder door de profeet had gezegd:

Ga naar de bergen, haal daar hout en bouw Mijn huis weer op. Met vreugde zal Ik het aanvaarden en er Mijn luister tonen – zegt de HEER. (Hag 1:8)

De taak was niet echt verheven: hout hakken en bewerken, en op z'n plaats slijpen met je eigen handen. Dit was geen oproep tot verhevenheid, maar tot hard werken. Maar kijk wat er door bereikt zou worden. De grote God zou Zich verheugen in hun bereidwillige ijver en zou daardoor Zijn luister tonen.

Vraag 4: Wat zou uiteindelijk met het huis gebeuren (Haggai 2:7-9)?

We moeten onthouden dat de HEER God niet verheerlijkt wordt door de pracht van een grote domkerk, of door de muziek van een majestueus orgel; Hij wordt verheerlijkt door het nederige werk uitgevoerd volgens Zijn wil. Het zou moeilijk zijn om daar aan te denken terwijl je zware stenen een helling op sleepte, maar

het is wel het soort gedrag waar God een welbehagen in heeft.

God is Zelf in staat het nederige werk van zijn getrouwen te vervolmaken. Het boek Haggai is erg kort. Maar er staan belangrijke lessen in. Van de 38 verzen van de hele profetie van Haggai, leggen er vier de nadruk op hetzelfde belangrijke punt: Zerubbabel, de zoon van Sealtiël, de landvoogd van Juda, Jozua, de zoon van Josadak, de hogepriester en al wie er van het volk nog over waren, hebben gehoor gegeven aan de stem van de HEER en hebben aan het huis van "de HEER van de hemelse machten", hun God, gewerkt. Niet alleen de leiders waren erbij betrokken, niet alleen het volk deed het zware werk, iedereen stortte zich op het werk. God maakte door Zijn profeet duidelijk, dat Hij Zich zou verheugen in het feit dat een ieder persoonlijk zware, routine klussen uitvoerde bij een project dat niet prachtig was. De les is helder. Elk lid van die gemeenschap was belangrijk. Alle werk volgens Gods wil uitgevoerd verheerlijkt Hem.

Er zijn 'nederige' taken die gelovigen kunnen verrichten, om zo God te behagen:

- Degene niet geschikt is om geestelijk taken te verrichten, maar de ruimte van de samenkomsten schoonmaakt, verheerlijkt God in zijn of haar bereidwillig werk.
- Voor wie het te hoog gegrepen is diepgaande Bijbelstudies te doen, is het misschien mogelijk God te verheerlijken door oudere en zieke alleenstaande leden van hun plaatselijke gemeente op te zoeken.
- God begrijpt de beperkingen van zieke en oude leden, en verheugt Zich in wat ze (nog) wel kunnen doen.
- God ziet het getuigenis van het eigen geloof in de omgang met anderen. Dat heeft misschien niet altijd het gehoopte resultaat, maar Hij wordt wél verheerlijkt in het getuigenis.

Wij zijn mogelijk beperkt in onze talenten, middelen en bekwaamheden, en onze bijdrage mag klein lijken, maar Gods maatstaven zijn anders. Hij heeft ons geschapen. Hij is Degene Die deze schat in een aarden pot gedaan heeft (2 Korintiërs 4:7). Hij is Degene Die niet vele machtigen, niet vele van voorname afkomst, niet veel zeer geleerde mensen geroepen heeft (1 Korintiërs 1:26). Maar een ieder die Hij wel geroepen heeft, is belangrijk voor Hem; en werk, in overeenstemming met Zijn wil gedaan, is Hem aangenaam. Degenen echter die menen dat zij door hun drukke leven geen tijd hebben om aan Gods tempel te werken, en dat maar aan anderen overlaten, verheerlijken God daarmee niet.

Samenvatting

Gods doel met mensen in het huidige tijdperk is mensen te vormen die met Zijn Zoon deze aarde kunnen besturen, mederegeerders. Dat komt neer op sterfelij-

ke mensen helpen, begeleiden, bijsturen. De gelovige wordt volmaakt en zonde-loos gemaakt, maar het is Gods bedoeling dat zij de lessen die ze zelf geleerd hebben straks, als volmaakte mensen, kunnen toepassen om anderen te helpen. En God heeft de gemeente gegeven als de ideale leerschool. In de gemeente is iedereen verschillend. Puur vanuit menselijk gezichtspunt zou je met sommigen goed kunnen opschieten terwijl je anderen zou mijden. Maar levende stenen moeten bewerkt worden, soms met grof en soms met fijn gereedschap. Zij moeten de juiste vorm krijgen om naadloos in een grotere geheel te passen. Dat proces is niet altijd gemakkelijk, maar dat is ook niet het doel. Als er onderweg leden van een gemeente afvallen, dan draagt ieder lid daar ook verantwoordelijkheid voor. Als er splitsingen en scheuringen zijn, zullen de leden ook daar verantwoording over moeten afleggen. Het is Jezus als Rechter die uiteindelijk besluit of het getoonde gedrag past bij zijn toekomstige mederegeerders. Juist de gemeente omvat een grote verscheidenheid aan mensen die elkaar niet uitgekozen hebben. In de ware gemeente is ieder een broeder of zuster "voor wie Christus gestorven is", en daarom is de gemeente voor Gods kinderen het beste oefenterrein om de gezindheid van Christus aan te leren.

Want elk lid is een potentiële mederegeerder. Iedereen die gelovig bevonden wordt, zal met Christus de aarde regeren. Deze belofte is niet beperkt tot de apostelen, profeten en oudsten. Elke gelovige die volhardt, en het werk van Christus tot het einde doet, zal deel hebben aan zijn troon. Daarom:

- Elke gelovige moet in dit leven eigenschappen van een Goddelijk karakter ontwikkelen.
- Elke gelovige moet in staat zijn principes toe te passen in specifieke situaties.
- Elk lid is belangrijk!

Antwoorden op de vragen

1. Ieder lid van de gemeente ontvangt gaven. Sommigen vullen elkaar aan, de één om te profeteren, de ander om de profetie te beoordelen. Hierdoor had de gemeente de zekerheid dat de profetie werkelijk van God kwam.
2. 'Uitgelezen' [andere vertalingen: 'beproefde'] beschrijft iets dat beproefd of onderzocht wordt om de geschiktheid voor de gekozen functie te bepalen, in dit geval een steen in Gods stad, terwijl 'kostbaar' een steen beschrijft die waardevol is.
3. Dit zijn weer de leden van een lichaam. Het woord is in de NBV₂₁ vertaald als 'bijeengehouden'.
4. God zal uiteindelijk Zelf voor grote luister zorgen, meer dan er voorheen was.